

Elcertifikat

A Sammanfattning

De viktigaste händelserna inom elcertifikat under det senaste kvartalet.

B Omvärld

Politik och omvärldsbevakning med fokus på förlängning av elcertifikatsystemet.

C Rapporter

Energimyndigheten om de fallande produktionskostnaderna för vindkraft.

D Utbyggnad

Hur nära är Sverige och Norge att uppfylla de gemensamma målen som satts upp för att öka förnybar elproduktion?

E Prisutveckling

Vad har påverkat priserna de senaste månaderna och hur ser det ut framåt?

F Insyn

De stora vindkraftbolagen berättar om vilka utmaningar de står inför.

G Intervju

Bodecker Partners ger sin syn på oberoende rådgivning i elmarknaden och sitt affärskoncept – Private Energy.

1 ENERGIMYNDIGHETENS rapport inför Kontrollstation 2017 överlämnades i juni. I denna ingår bl.a. kvotjustering och införande av stoppregel (sista datum för att ta anläggningar i drift i Sverige). Delredovisning presenteras den 13 oktober (NO) och 17 oktober (SE).

2 BESLUT I SVERIGE om en förlängning av elcertifikats-systemet och ett nytt mål på 18 TWh till 2030. Hur förlängningen ska se ut är dock inte klart. Förslag presenteras den 17 oktober.

3 NY STUDIE från Energimyndigheten visar fallande produktionskostnader för vindkraft. Cirka 50 TWh kan byggas till 40–50 öre/KWh.

4 TYSKLAND har fått klartecken att fortsätta implementeringen av energimarknadsreform och fastprissystem ska ersättas med marknadsmekanism.

5 PRISERNA steg i augusti med 17% och stängde på 146 SEK. Anledning var både säsongsbaserad och påverkad av kvotjusteringen som snabbt minskar balansen. Dessutom bidrog beslutet kring ytterligare 18 TWh till en ökad optimism. Under andra halvan av september föll priserna tillbaka med ca 5 SEK, bl.a. då milt väder minskade efterfrågan. I den fortsatta utvecklingen står en minskande balans mot risken för en överetablering i systemet. Hur förlängningen av elcertifikatsystemet kommer se ut följs spánt av marknaden.

Vad säger de stora vindkraftprojektörerna i Sverige om prisläget, risken för överetablering i systemet och tron om framtiden?

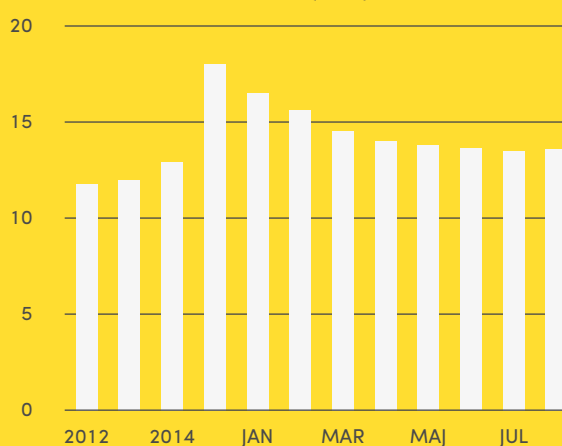
Läs våra spännande intervjuer på sidan 9

Spotpriser elcertifikat (SEK)

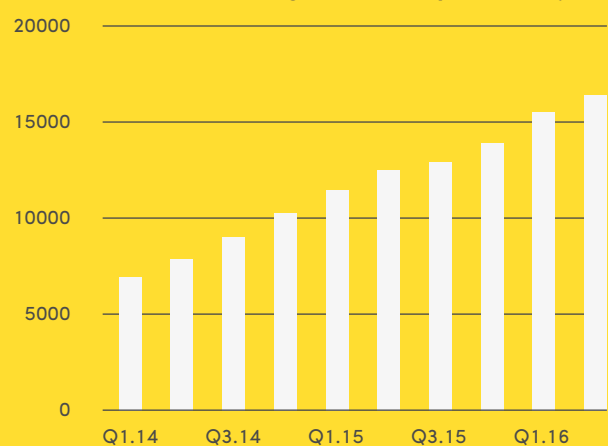

Akkumulerat överskott (TWh)

Överskott på 18 TWh i januari har minskat till nuvarande drygt 13 TWh. Prognosen är relativt oförändrad balans de närmaste månaderna.

Elcertifikatberättigad normalårsproduktion (GWh)

Kvar till mål

- 16,4 TWh i drift
- 7,9 TWh under konstruktion
- 4,1 TWh kvar till mål

Norden

Målet med den gemensamma elcertifikatmarknaden är att på ett kostnadseffektivt sätt öka den förnybara elproduktionen med totalt 28,4 TWh i Sverige och Norge från år 2012 till år 2020.

Inför kontrollstation 2017

I juni överlämnade Energimyndigheten en rapport till Regeringskansliet inför Kontrollstation 2017. Den innehöll underlag för teknisk justering av kvoterna (till följd av historisk produktion) och ett förslag på justerade kvoter från 2018. Energimyndigheten föreslår i rapporten att kvoterna ska justeras upp för perioden 2018–2020 och ner för perioden 2021–2035. Delredovisning av NVE (NO) den 13 oktober och av Energimyndigheten den 17 oktober. Rapporterna harmoniserar med varandra bekräftar Gustav Ebenå på Energimyndigheten

Energimyndigheten rekommenderar även att en stoppregel införs i Sverige, liknande den som redan finns i Norge. Detta förutsatt att systemet inte förlängs med nya mål. Stoppregeln innebär i så fall att anläggningar som tas i drift efter ett visst datum (troligen 31/12 2020 eller 31/12 2021) inte har rätt till elcertifikat.

Energimyndigheten föreslår även att kvotpliktskurvan ska flyttas från elcertifikatslagen till förordningen, bland annat för att öka tydligheten för alla aktörer om framtida justering av kvoter.

Förlängning av elcertifikatsystemet

Under våren beslutade Sverige om en förlängning av elcertifikatsystemet med ytterligare 18 TWh för åren 2021–2030. Energimyndigheten har nu i uppdrag att utreda hur denna förlängning ska se ut inklusive förslag på kvotfördelning av den tillkommande ▶▶

Under våren beslutade Sverige om en förlängning av elcertifikatsystemet med ytterligare 18 TWh för åren 2021–2030.

Remissvar som har inkommit tar bland annat upp följande:

- Svebio menar att elcertifikatssystemet bör utformas så att det gynnar planerbar produktion (som t.ex. vattenkraft och biokraft).
- E.ON och Vattenfall vill inte se någon förlängning av elcertifikatsystemet utan vill ha ett auktions-baserat system.
- Energiföretagen Sverige menar att det inte behövs någon ny elproduktion just nu och föreslår att stödet riktas framåt mot åren runt 2030 när mer kärnkraft fasas ut. Energiföretagen har också riktat kritik mot att stöd-system underminerar EU ETS.
- Svensk Vindenergi tycker det är viktigt med en möjlighet till årlig kvotjustering för prognosfel. Denna skulle kunna göras av Energimyndigheten direkt. De lämnar också förslag på att behålla 2035 som ett slutdatum även om ny målsättning med nya elcertifikat och kvoter läggs in från 2021–2030.

förnybara produktionsvolymen. De ska även lämna förslag i syfte att optimera systemet för att få fram den mest kostnadseffektiva elproduktionen.

I mitten av september påbörjades formellt förhandling med Norge kring ett nytt svenskt mål inom elcertifikatsystemet. En avgörande fråga för prisutvecklingen på elcertifikat är huruvida det blir en förlängning av befintligt system eller om det blir ett nytt system som i så fall löper parallellt med nuvarande.

I samtal med aktörer och med Energimyndigheten får vi fram att det verkar mycket troligt med en förlängning av nuvarande system. Det är dessutom troligt att det blir en stoppregel som är tidsbaserad även i Sverige – dock inte en volymbegränsningsregel. Uppdraget redovisas den 17 oktober

av Energimyndigheten. Exakt tidpunkt kommer under vecka 41.

Europa

Tyskland har fått klartecken från EU att fortsätta implementeringen av sin energimarknadsreform. Dagens fastprissystem för subventioner (feed-in tariffer) ska fasas ut till förmån för en marknadsmekanism. Tyskland ska ha ett s.k. »energy-only«-system som innebär att det är marknaden som styr priset och producenter får endast betalt för den el de säljer. Detta i motsats till en kapacitetsmarknad som också har varit på tal. Däremot får Tyskland möjlighet att tillämpa kapacitetsmekanismer där marknaden inte klarar av att skapa balans mellan tillgång och efterfrågan (reglering av effektbalans). ■

»Det är stora konflikter i branschen – mellan de som byggt tidigare och vill värna om gamla investeringar och de som väntat länge och nu äntligen ska bygga. Många olika perspektiv och helt olika faser med olika lönsamhet.

Där fungerar inte elcertifikatsystemet«

– MARIA RÖSKE, WPD

4.1

TWh

Så långt är det kvar till målet för elcertifikatsystemet.

Produktionskostnader för vindkraft: Energimyndigheten

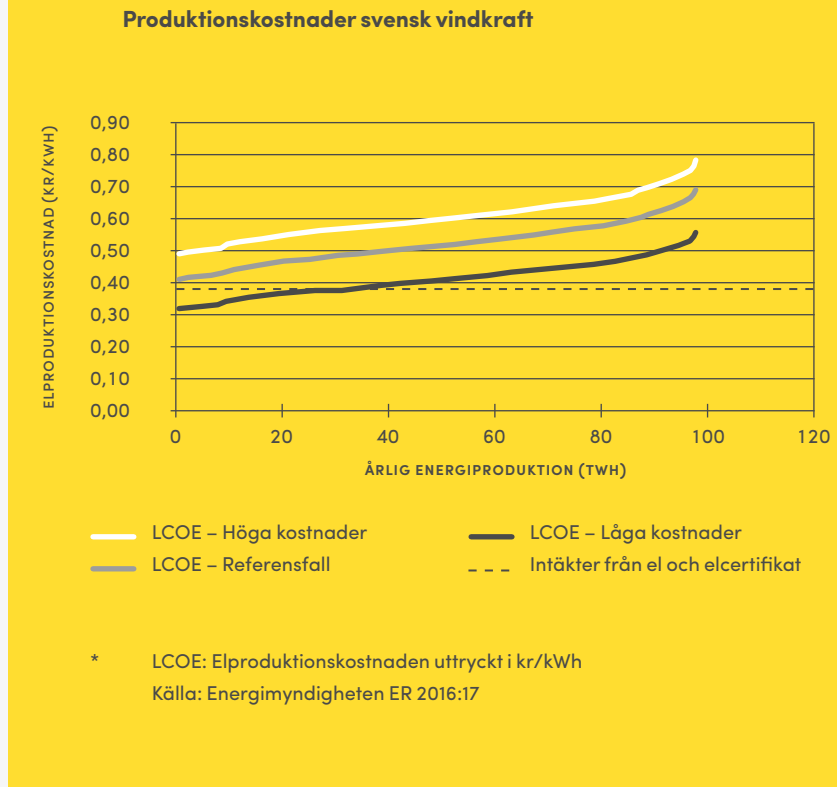
Energimyndigheten har kommit ut med en ny studie som visar att produktionskostnaderna (LCOE) för vindkraft fortsätter att falla.

Idag har Sverige i medel produktionskostnader på 62 öre/kWh och det finns i dagsläget i Sverige ca 50 TWh som skulle kunna byggas till 40–50 öre/kWh och ytterligare 40 TWh till 50–60 öre. Då har en kalkylränta på 6,8% använts.

På grund av låga el- och elcertifikatpriser menar dock myndigheten att det endast är de allra bästa projekten som kommer att byggas och att det främst är investerare som har projekt med goda vindlägen, låga kostnader och små avkastningskrav som kommer lyckas. Kostnaderna väntas falla ännu mer och i rapporten står att läsa att Bloomberg prognostiserar en ytterligare minskning med 18,5% till 2025. Sweco skriver i sin rapport att produktionskostnaderna ligger mellan 37–64 öre vid 6% kalkylränta och mellan 43–74 öre med 8,1% kalkylränta. Ytterligare en nyhet som bekräftar fallande marginalkostnader för vindkraft är att Vattenfall i september vann ett auktionsförfarande kring att bygga near-shore vindkraft i Danmark för DKK 475/MWh (€63,8/MWh). Tidigare lägsta pris vid liknande auktion var €72,7/MWh rapporterar Montel.

Produktion av biokraft långt under normalproduktion – Svebio

En kartläggning från Svebio visar att produktionen från biokraftanläggningar legat runt 10 TWh/år de senaste åren vilket är ca 40% under normalproduktion

Läs mer om de sjunkande kostnaderna för vindkraft här:

www.energimyndigheten.se

[/nyhetsarkiv/2016/kostnaderna-for-ny-vindkraft-fortsatter-att-sjunka/](http://nyhetsarkiv/2016/kostnaderna-for-ny-vindkraft-fortsatter-att-sjunka/)

skriver Montel. Normalårsproduktion ligger på 17 TWh men hela 35 TWh/år skulle vara möjligt om samtliga produktionsanläggningar körde 8000h. Svebio visar även på ett minskat intresse för investeringar och att flera aktörer väljer att satsa på endast fjärrvärmeproduktion istället för kraftvärme eftersom värme ger mer betalt. ■

Statistik och prognoser

Det blir allt viktigare för aktörer inom förnybar el att följa utvecklingen av produktion inom systemet. Om det visar sig att målet på 28,4 TWh kommer nås före 2020 så finns en risk att priset på elcertifikat kollapsar då tilldelningen troligen kommer överstiga efterfrågan. Elcertifikatberättigad produktion som ingår i målet var i slutet av juni (Energimyndighetens senaste kvartalsrapport) 16,4 TWh.

Anläggningar i drift och i konstruktion

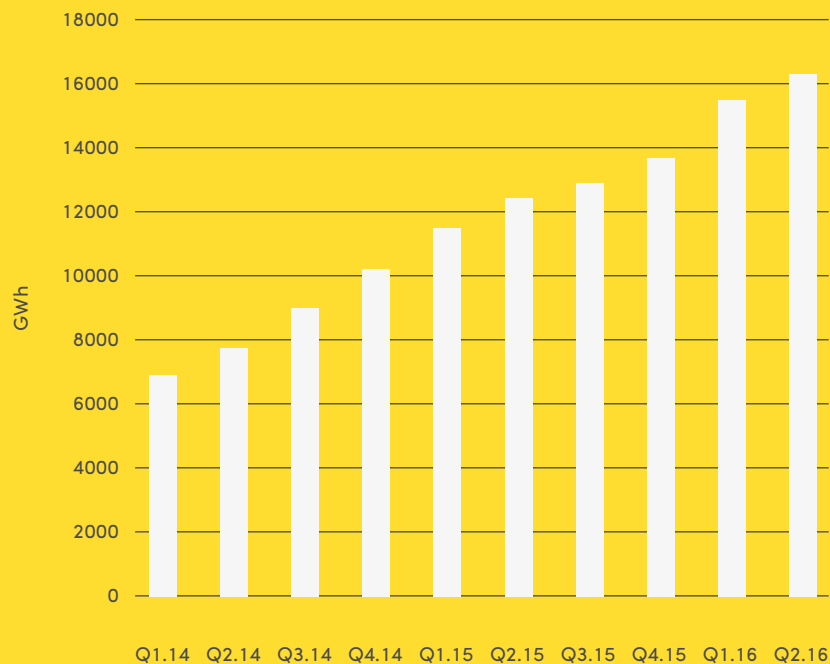
Det finns i dagsläget 12 TWh kvar att bygga inom systemet men nära 8 TWh av detta utrymme består av anläggningar redan i konstruktionsfas, vilket ger ett utrymme på 4 TWh för ny produktion. I tabellen nedan visas att det dessutom finns över 35 TWh tillståndsgiven produktion i både Sverige och Norge. En stor del av dessa projekt kommer dock troligen inte att byggas och osäkerheten är stor kring hur många som kan realiseras givet nuvarande el- och elcertifikatpriser, samt den politiska osäkerheten kring ramverket. ■

Källa: Energimyndigheten och NVE.

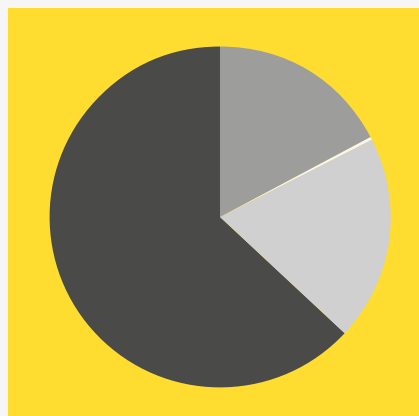
Uppdateras kvartalsvis.

I kommande rapporter kommer vi löpande att uppdatera dessa tabeller och diagram samt informera om eventuella större nya projekt inom systemet.

Elcertifikatberättigad normalårsproduktion (GWh)

I drift Sverige och Norge (i mål 28,4 TWh)

● Biobränsle   ○ Solkraft
 ● Vattenkraft   ● Vindkraft

TWh per Q2-16	I drift	Konstruktion	Kvar till mål	Ytterligare tillstånd SE	Ytterligare tillstånd NO
Biobränsle	2.8	1.3		0.1	
Vattenkraft	3.2	2.1		0.1	5,5
Vindkraft	10.4	4.5		35.6	11,5
Totalt	16.4	7.9	4.1	35.8	17

Akkumulerad balans

Den ackumulerade balansen i systemet uppvisade det hittills största överskottet i januari 2016 på 18 TWh. Överskottet har sedan dess minskat vilket främst beror på ökad efterfrågan från den justerade kvotkurvan. Det ackumulerade överskottet uppgår i dagsläget till drygt 13 TWh.

Prisutveckling

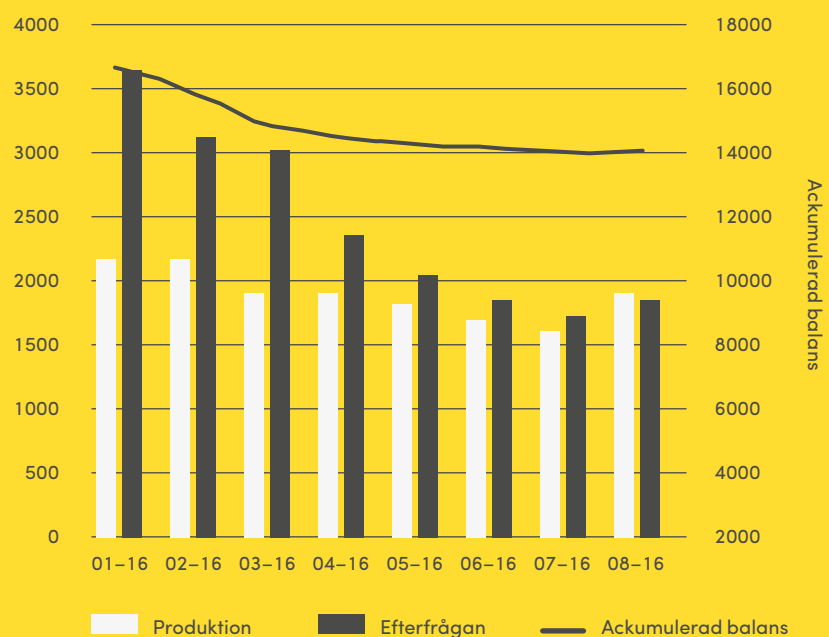
Efter en sommar med svaga priser på elcertifikat ökade intresset under augusti och början av september och priserna steg med över 20 SEK eller 17% till 146 SEK. Till viss del tror vi att prisuppgången var säsongsrelaterad. Även under 2013–2015 så steg priserna under augusti/september med 15–20 SEK. I år finns det dock även några mer fundamentala anled-

Beskedet kring en förlängning av elcertifikatsystemet bidrog till en optimism i marknaden, bl.a. då det minskar risken för en priskollaps.

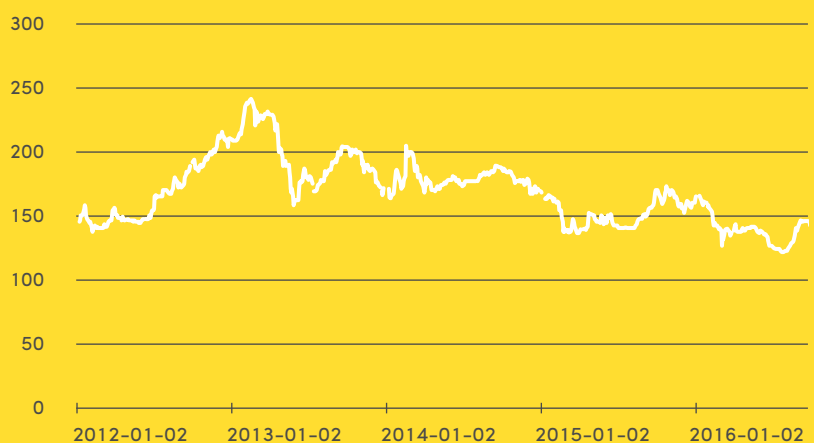
ningar till att priserna gick upp i augusti. Beskedet kring en förlängning av elcertifikatsystemet bidrog till en optimism i marknaden, bl.a. då det minskar risken för en priskollaps. Dessutom innebär den justerade kvotkurvan att efterfrågan ökar och det ackumulerade överskottet har redan minskat från ca 18 TWh i januari till nuvarande ca 13,5 TWh och prognoser visar på fortsatt svagt negativ trend de kommande månaderna.

I mitten av september låg priserna mestadels stilla för att sedan falla tillbaka med ca 5 SEK den sista veckan. Det milda vädret har gjort att efterfrågan har varit mycket låg för säsongen. Tittar vi tillbaka så ser vi också att de senaste ►►

Balans 2016 (GWh)

Statistik elcertifikatpriser

tre åren har priserna försvagats under det fjärde kvartalet så säsongsmässigt var nedgången väntad. Att priserna inte har fallit tillbaka mer beror troligen på en kombination av ovanligt låg vindkraftsproduktion under september samt att producenter inväntar besked på förlängning av systemet och de nya kvotkurvorna. Det är viktigt att förslaget den 17 oktober inte blir en besvikelse för marknadsaktörer för att priserna ska kunna hållas uppe.

Prisdiskussion

Den justerade kvotkurvan kommer kraftigt och snabbt att dra ner den ackumulerade balansen under nästkommande år. En låg ackumulerad balans har historiskt sett lett till högre priser. En balans på runt 3–5 TWh har lett till priser runt 250–300 SEK vilket alltså är de priser vi skulle se framför oss om systemet skulle fortsätta framöver.

Nu har vi dock den stora osäkerheten kring vad som händer om målet på 28,4 TWh nås i förtid och om det kommer bli en förlängning av nuvarande system eller inte.

Elcertifikatsystemet

En förlängning av befintligt system skulle ta bort (eller kraftigt försena) risken för den totala priskollaps som marknaden börjat oroa sig för vid en överetablering inom systemet. Det kräver dock förhandling med Norge då det påverkar befintligt system. Norge vill själva inte lägga något nytt mål men kan ändå vara intresserade av att gå med på en förlängning då de inte vill att priserna i befintligt system ska gå ner till 0 kr. I mitten av september startade formellt en förhandling med Norge kring ett nytt svenskt mål på 18 TWh till 2030. Detta tycker vi tyder på att det finns en politisk vilja i Sverige att förlänga befintligt system. Detta har vi också fått bekräftat genom samtal med

Energimyndigheten och med aktörer på marknaden. En förlängning av systemet skulle åter göra att vi befinner oss i en situation där ackumulerad balans blir viktigt för priserna och där en balans

I mitten av september startade formellt en förhandling med Norge kring ett nytt svenskt mål på 18 TWh till 2030.

på ca 3–5 TWh skulle kunna leda till elcertifikatpriser runt 250 SEK. Det finns dock många detaljer som är kvar kring bl.a. hur många år aktörer skulle få sina elcertifikat, hur eventuella stoppregler kommer se ut, hur ofta och på vilket sätt kvotkurvor kan justeras osv.

Vid en utebliven förlängning av systemet finns en överhängande risk för överetablering före år 2020 och därmed kraftigt pressade priser i slutet av perioden. Hur pressade priserna skulle bli skulle dock bero på om det finns möjlighet att justera kvoterna senare.

Om det samtidigt beslutas om ett nytt svenskt system så kan det möjligen också leda till att flera aktörer

avvaktar med sin investering så att man istället får elcertifikat i det nya systemet. Vid ett nytt system finns även möjlighet att bl.a. Danmark och Finland kan gå med. De har visat visst intresse för elcertifikatsystemet. Kanske även Tyskland? Intervjuer med aktörer på marknaden visar dock att man bedömer sannolikheten för att andra nordiska länder ska gå mot en elcertifikatmarknad som låg. ■

Prishistorik elcertifikat

Månadspriser	Riktning	Fg. månad	September
Stängning Mars-17	→	143,0	142,0
Medel spot	↑	131,1	144,6
Högsta spot	↑	142,5	146,0
Lägsta spot	↑	122	141,0

ARISE
DANIEL JOHANSSON
VD

RABBALSHEDA KRAFT
STEFAN SÖDERLING
PORTFOLIO MANAGER

WPD
MARIA RÖSKE, VD
WPD SCANDINAVIA

WPD
HANS OHLSSON, VD
WPD OFFSHORE

NORDISK VINDKRAFT
MATILDA AFZELIUS
DEVELOPMENT DIRECTOR

Denna rapport har till stor del handlat om politiken kring elcertifikat och hur en förlängning av systemet kan komma att se ut. Vi har ställt ett antal frågor till stora vindkraftsproducenter i Sverige för att se hur de och deras investerare ser på marknaden idag och framåt, vilka justeringar som behöver göras och vad riskerna är.

Vilka investerare ser ni på marknaden och hur ser de på risk och avkastning?

Vi börjar med att fråga om investerare idag skiljer sig åt från de man mötte för några år sedan. Stefan Söderling menar att så är det absolut. Det är idag betydligt fler europeiska investerare och det ökar hela tiden. Flertalet av dem är finansiella aktörer som pensions- och infrastrukturfonder. Detta håller även Matilda Afzelius och Maria Röske med om och säger vidare att tidigare var det fler lokala investerare som kommuner – intresset från dem har minskat.

Ekonomiska skäl ligger fortsatt bakom alla investeringar menar samtliga av de vi har pratat med. Idag är nära 90% av investerarna rena finansiärer, ofta utländska, menar Stefan. De går bara in om det finns en förväntan om en stabil och trygg avkastning. Att avkastningskraven har blivit lägre är något som alla håller med om men man ser lite olika anledningar. Daniel Johansson menar att den nedåtgående trenden till stor del beror på låga räntor medan Matilda, Maria och Hans Ohlsson mer talar om att stabilitet idag är viktigare än hög avkastning. Finansiärer från t.ex. pensionsfonder ser vindkraft mer som en etablerad långsiktig avkastningsform och då kan avkastningen vara lägre. Stefan menar att utländska investerare kommer från en feed-in miljö med långa och säkra kassaflöden och att

utformningen på det svenska elcertifikatsystemet inte stödjer den typen av investerare utan att omfattande förändringar görs i dess utformning.

Sedan kan det också finnas andra skäl än ekonomiska som ligger till grund för beslut. Stadtwerke München måste t.ex. tillhandahålla förnybar el till sina invånare, de kan då välja att bygga här eller någon annanstans och här finns fortfarande bra vindlägen och en politisk stabilitet och rättssäkerhet menar Maria. Stefan fortsätter med att vi har de senaste åren sett ett ökat intresse från företag att upphandla el direkt från förnybara elproducenter, denna trend har växt sig stark i andra delar av världen och i takt med ett ökat konsumentmedvetande bör rimligen företag se värde i att själva bidra till en grön miljöomställning – givetvis marknadsföringsmässigt men också för att förnybar elproduktion idag är konkurrenskraftig och kostnadseffektiv.

Har investerare och banker alltså förändrat sin riskbenägenhet?

Ja absolut menar allihop. Framförallt banker märks det på menar Stefan och Matilda. Matilda säger att det är svårt att få lånefinansiering utan långsiktig prissäkring. Vidare finansierar bankerna mindre del av investeringen jämfört med tidigare fortsätter hon, banker är mer försiktiga idag. Stefan talar vidare om att banker idag är betydligt mer ►►

restriktiva med marknadsrisk – det räcker inte med analyser som pekar på stigande priser, en stor del måste prissäkras i samband med investeringsbeslut, minst 5 år fram och gärna längre. Osäkerhet kring hur elcertifikatmarknaden ser ut fram till år 2030 gör också att bankerna tvekar.

När det gäller investerare ser det dock inte riktigt likadant ut säger Daniel. Här är det generellt fortsatt högt intresse och man har mycket olika strategier när det gäller riskvillighet och prissäkring. Stefan menar att de ser positivt på Norden som en region men att de ännu inte upplevt sårbarheten i det svensk-norska elcertifikatsystemet.

Hur oroliga är ni och era investerare för en eventuell priskollaps om målet nås i förtid?

Inte så oroliga är den generella uppfattningen. Det diskuteras ju mycket kring detta i branschen och det är nog många som är oroliga men vi själva och våra investerare är inte så bekymrade säger alla intervjuade personer. Det verkar finnas en stark tilltro till att politikerna kommer se till att det inte händer. Matilda menar att det kommer bli en överetablering i förhållande till nuvarande mål men att Nordisk Vindkrafts bedömning är att man från politiskt håll kommer att se till att investeringar kan fortsätta. Just nu är det ju en fallande balans men problemen kan komma först runt 2018/2019 menar Daniel, om inte kvotkurvan följer med ett ökat utbud. Arise litar dock på att man ser till att detta inte händer. Detsamma säger Maria och Hans på WPD; »Våra ägare har inte dragit i handbromsen. Det kan visserligen kanske också bero på att man inte så tydligt känner till osäkerheten från deras håll – de investerar i många länder och kan inte ha fullt fokus överallt«. Nu verkar det ju dessutom som att det ska ordna sig med ett nytt mål fortsätter de

och det säger även Matilda och menar att Energiöverenskommelsen ger en önskad långsiktighet och en ökad tydlighet.

Hur tänker ni kring det nya målet på 18 TWh – blir det en förlängning eller nytt system? Vad är bäst?

Vi tror att det blir en förlängning i nuvarande system säger de allihop. Energimyndigheten anser att systemet fungerar och kommer inte att se någon anledning att stänga ner och börja på nytt menar Matilda. Detsamma säger Daniel och fortsätter att Norge måste i stort sett gå med på det. De har inte så många alternativ och de bör också vilja det menar Matilda då de inte heller vill se en överetablering med kollapsade priser eller en kraftigt fallande likviditet.

De verkar också vara relativt överens kring att ett nytt system skulle leda till minskad likviditet och att förtroendet för hela systemet skulle fallera då det skulle bli en priskollaps i det nuvarande. Maria och Hans på WPD är inte lika övertygade om att det ena är mycket bättre än det andra utan menar att det viktiga är att vi får ett stabilt system där det går att planera för investeringar. Vid en förlängning måste dock justeringar göras och det måste bli tydligt vad som gäller vid övergången.

Vilka justeringar ser ni måste göras vid en förlängning?

Att elcertifikatsystemet i grunden är ett bra system är de överens om men det måste till ordentliga justeringar. Det är tragiskt att det har missköts säger Matilda. Det är inte en fungerande marknad menar Stefan, politiker och tjänstemän måste ta ansvar och våga göra förändringar i tid. Det har verkligen inte fungerat som det var tänkt fortsätter Maria och Hans och pekar bl.a. på att det har kostat producenter väldigt mycket att få den utbyggnad vi har haft och det har lett till massiva nedskrivningar. ▶▶

Elcertifikatsystemet – nödvändiga justeringar

• TYDLIGA SPELREGLER:

Att spelreglerna måste bli ännu tydligare är de alla överens om. Vi måste veta vad som händer 2030 och vad som händer 2025 säger Daniel.

- **ÖVERGÅNGEN:** Matilda lägger stor vikt vid att övergången till det nya målet med nya kvoter måste hanteras. Då det kommer bli en överbyggnation i förhållande till nuvarande mål och man får fortsätta att bygga åtminstone fram till slutet av 2021 (Norge) eller ännu längre (Sverige har ännu inget stoppdatum) så finns stor risk att det nya målet kommer börja »ätas upp« i förväg fortsätter hon. Hur hanterar vi t.ex. att Norge bygger vidare till 2021 och får elcertifikat för det trots att det gemensamma målet är nått?

• VOLYMBASERAD STOPPREGEL:

En tidsbaserad stoppregel är ju på förslag även i Sverige vilket är bra men det måste även till en volymbaserad stoppregel menar Daniel och Matilda. Maria och Hans är dock inte lika säkra på att en volymstoppregel är så bra då det skapar en stor risk vid planering av projekt, framförallt nu när man inte har tillräckligt bra insyn i konkurrenskraften i projekt som är på gång.

• TÄTARE JUSTERINGAR AV

KVOTKURVA: Ett stort problem har varit den ackumulerat höga balansen som främst har berott på en lägre efterfrågan än prognostiserat. Det är mycket viktigt framöver att kvoterna justeras oftare säger Matilda. Det måste till årliga justeringar av ▶▶

F Insyn Vindkraftsbolag

Elcertifikat

- A Sammanfattning
- B Omvärld
- C Rapporter
- D Utbyggnad
- E Prisutveckling
- F Insyn
- G Intervju

kvoterna för att säkerställa en bra balans och rimliga priser. Detta har också varit ett av förslagen från Svensk Vindenergi fortsätter hon.

- **ÖKAD LIKVIDITET:** Ett problem med dagens elcertifikatssystem är att efterfrågan inte matchar utbudet tidsmässigt. Efterfrågan är störst i närtid medan producenter gärna vill sälja sina certifikat så långt fram som möjligt. Där finns det ingen likviditet. Det håller alla intervjuade med om. Stefan poängterar att det måste till en bättre terminshandel med högre likviditet. T.ex. skulle man kanske kunna ha tätare deklarerationer för elhandlare fortsätter han, för att få upp efterfrågan över året. Hur man sedan åstadkommer bättre likviditet på 10–20 års sikt är en svår fråga.

Är det något annat som ni känner är viktigt att ta upp när det gäller elcertifikatssystemet?

Ja, en sak diskuteras alldeles för lite anser Stefan. En förutsättning för att marknaden ska fungera är att när elpriset går ner så ska elcertifikatpriset gå upp. De investeringar som är gjorda har tagits utifrån utbud och efterfrågan på el. I takt med att elcertifikaten försvinner efter 15 år var tanken att elpriset skulle stå för en större del av intäkterna då svensk kärnkraft beräknas fasas ut. När politiker nu tillför ytterligare 18 TWh i systemet så kommer elpriset att hållas nere samtidigt som elcertifikat försvinner vilket drabbar befintliga investeringar – ett svek mot dem som säkerställt den svenska utbyggnaden av befintlig vindkraftsproduktion. Denna fråga borde också varit en del i energiuppbyggnaden, att ensidigt endast fokusera på ny vindkraft och

inte ta hand om befintliga riskerar att avskräcka investerare på sikt.

Det håller övriga intervjuade med om och Daniel menar att de därför inte alls är främmande för att man ska trappa ner antal certifikat eller börja på en lägre nivå. Det säger också Matilda och pekar på att Svensk Vindenergi har lagt fram ett förslag på en avtrappning av utfärdande av elcertifikat för att matcha fallande teknikkostnader.

Både Daniel och Matilda poängterar dessutom att det grundläggande problemet för alla producenter är att elpriset är för lågt. Hade vi haft ett fungerande handelssystem för utsläppsrätter (EU ETS) så hade detta problem inte existerat. Högre priser på CO2 skulle vara räddningen för producenter av förnybar el och då skulle vi inte alls behöva något stödsystem fortsätter de. Daniel varnar också för om kapacitetsmarknader införs i Europa som riskerar att dra ner elpriset ytterligare.

Skulle ni hellre se ett annat stödsystem – som auktionsbaserat eller feed-in?

Det blir bara en teoretisk fråga säger Daniel. Vi har inte längre något val.

Byter man system så faller hela energiöverenskommelsen. Vi hade gärna haft ett auktionsbaserat system fortsätter han men som det är nu så är det inte förberett för det och då skulle det bara vara skadligt för branschen med den osäkerheten. Även Maria och Hans på WPD skulle hellre ha velat ha ett annat system som gav en bättre säkring för intäktssidan. De menar dock att elcertifikatssystemet också skulle kunna fungera men då krävs en betydligt högre transparens och planerbarhet där det måste vara möjligt att följa hur konkurrenskraftiga ens egna projekt är. Dessutom bör man få en garanti för kostnadsfri nätslutning, framförallt om det ska bli en harmonisering med andra EU länder. Matilda och Stefan är också inne på att certifikatssystemet i grunden är ett bra system. Små aktörer skulle förlora på ett auktionsförfarande menar de. Certifikatssystemet inbjuder fler att vara med. Men det är tragiskt att det har missköts avslutar Matilda. ■

Viktiga datum

01 sep	Remissrunda för kontrollstation 2017 slut
13 okt	NVE (Norge) presenterar delredovisning 2 inför kontrollstation 2017
17 okt	Energimyndigheten överlämnar delredovisning 2 inför kontrollstation 2017 samt förslag på utformning av elcertifikatssystemets utformning och kvoter för 18 TWh till 2030
31 dec	Energikommissionens rapport kring implementering av överenskommelse
Ev. vår 2017	Beslut kring mål, kvoter etc för förlängningen till 2030 kan ev. beslutas
Mars 2017	Deklaration

Bodecker Partners hoppas kunna hjälpa de producenter inom förnybar produktion som hamnat utanför förvaltarnas prioriteringar.

– Det handlar om en helt oberoende rådgivning.

Elmarknadens svar på »private banking«, säger VD Fredrik Bodecker i en intervju med Montel.

AFFÄRSIDÉN BYGGER PÅ att Bodecker Partners ska ge aktiva råd till kunderna hur produktionen och förvaltningen ska optimeras. Det nystiftade bolaget ska rikta in sig på små och mellanstora producenter inom förnybar energi i Norden, främst kraftvärmeaktörer, vindkraftsproducenter och så småningom solkraftsproducenter när den marknaden mognat.

– Därför kommer elcertifikat- och koldioxidmarknaderna att vara centrala i våra analyser, säger Fredrik Bodecker.

Just de mindre producenterna hamnar ofta i kläm i förvaltningen, eftersom deras intressen krockar med förvaltarens slutkundsportföljer och den egna produktionsportföljen, enligt Fredrik Bodecker.

– Sällan är timingen av köp- och säljintressen hos förvaltarens kunder samtidigt rätt för en affär internt, säger han.

Istället för att själva sköta förvaltningen av produktionsportföljen ska Bodecker Partners fungera som ett nav mellan producenten och de olika förvaltningslösningarna som redan idag erbjuds på marknaden.

– Det finns ett 15-tal bolag [i Norden] som erbjuder portföljförvaltning och dom har alla styrkor och svagheter inom förvaltningens olika delar. Kanske

är det bästa för kunden om en aktör sköter balansansvaret medan avtalet för prissäkring ligger hos en annan aktör. Genom vårt oberoende kan kunden lita på att vi har deras intresse i fokus, säger Fredrik Bodecker.

Utrymme för höjda marginaler

Han bedömer att det finns utrymme för portföljförvaltare att höja marginalerna inom områden och produkter som man är väldigt duktiga på – samtidigt som Bodecker Partners kunder har mer att vinna på att välja den bästa, jämfört med en konkurrent som har ett lägre pris.

»Det handlar inte alltid om att få det lägsta priset, utan att kunna få den lösning som ger bäst resultat för kunden«

– Det handlar inte alltid om att få det lägsta priset, utan att kunna få den lösning som ger bäst resultat för kunden. Det behövs en viss expertis för att kravställa produkterna och övervaka

resultatet som jag och mitt team byggt upp under åren och som vi ska fortsätta att uppdatera. Vi tar fram en skraddarsydd strategi för varje enskild kund.

Historiskt har aktörerna ofta krävt att få hela förvaltningen, inklusive balansansvar, fysisk handel och rådgivning, när man sluter avtal med en kund, men Fredrik Bodecker är övertygad att detta kommer att förändras i och med att konkurrensen hårdnat och marknaden mognar.

– Vi kommer att höra oss för med samtliga aktörer vad de kan erbjuda. Det finns aktörer där ute som kommer att kräva allt eller inget, samtidigt som vi har andra som sagt att detta är intressant för dem, säger han. ■

FREDRIK BODECKER kommer senast som vd från energihandelsbolaget Modity Energy Trading. Det var i september som han meddelade att han startat ett nytt bolag tillsammans med ex-kollegorna Mia Bodin och Gustaf Sundelius.

TEXT Anton Tigerstedt/Montel

Bodecker Partners

+46 (0) 40 511 483

info@bodeckerpartners.com

www.bodeckerpartners.com

Hamnpaviljongen

Grimsbygatan 30

211 20 Malmö